

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 8C/362/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613235013
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blažena Fedorková
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7613235013.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňou JUDr. Blaženou Fedorkovou, v právnej veci navrhovateľa J. E. Š., X.. XX.X.XXXX, L. Z. XXX/X, J., právne zastúpeného JUDr. Jozefom Furčákom - advokátom, Nám. Sv. Egídia 44, Poprad proti odporkyňi A. G. A., X.. XX.X.XXXX, L. J. XXXX/XX, R. X. Y. o určenie neplatnosti vydedenia a závetu takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že vydedenie spísané na Notárskom úrade Alžbety Podhorskej - notára so sídlom Poprad, Mnoheľova 839/40 notárskou zápisnicou - listina o vydedení a závet X. XX/XXXX X. XXXXX/XXXX, X. XXXXX/XXXX B. G. XX.X.XXXX - napísaná poručiťelom H. Š., X.. XX.X.XXXX X. L. R. X. Y., J. XXXX/XX je neplatné a že dôvody vydedenia spísané na Notárskom úrade Alžbety Podhorskej - notára so sídlom Poprad, Mnoheľova 839/40 notárskou zápisnicou - listina o vydedení a závet N XX/XXXX X. XXXXX/XXXX, X. XXXXX/XXXX B. G. XX.X.XXXX - napísaná poručiťelom H. Š., X.. XX.X.XXXX, X. L. R. X. Y., J. XXXX/XX neexistovali a nie sú dané.

V prevyšujúcej časti súd návrh z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.12.2013 a následne upresneným domáhal učenia, že vydedenie spísané na Notárskom úrade Alžbety Podhorskej - notára so sídlom Poprad, Mnoheľova 839/40 notárskou zápisnicou listina o vydedení a závet X. XX/XXXX X. XXXXX/XXXX, X. XXXXX/XXXX B. G. XX.X.XXXX napísaná poručiťelom H. Š., X.. XX.X.XXXX X. L. R. X. Y., J. XXXX/XX je neplatné, že dôvody vydedenia spísané na Notárskom úrade Alžbety Podhorskej - notára so sídlom Poprad, Mnoheľova 839/40 notárskou zápisnicou listina o vydedení a závet N 51/2011 X. XXXXX/XXXX, X. XXXXX/XXXX B. G. XX.X.XXXX napísaná poručiťelom H. Š., X.. XX.X.XXXX, X. L. R. X. Y., J. XXXX/XX neexistovali a nie sú dané a žalobca je povinný dediť ako zákonný dedič v I. skupine, ako aj náhrady trov konania.

Návrh odôvodňoval tým, že dňa 23. 08. 2013 zomrel jeho aj otec odporkyne H. Š.. V konaní o dedičstve vedenom súdnym komisárom, notárom JUDr. Ľubomírom Ondovom pod č. k.X G. X. XXX/XXXX G. XX.XX.XXXX notár predložil listinu o vydedení a závet zo dňa 25.5.2011, spísané formou notárskej zápisnice č. X. XX/XXXX, X. XXXXX/XXXX, X. XXXXX/XXXX na notárskom úrade Alžbety Podhorskej. V zmysle uvedenej listiny o vydedení a závetu mal nebohý poručiťel s poukazom na znenie ustanovenia § 469a ods. 1 písm. b) Občianskeho zákonníka vydediť navrhovateľa, a to z dôvodu, že tento za obdobie posledných 2 rokov s poručiťelom nekomunikoval, nenavštevoval poručiťela ani pri príležitosti sviatkov, ani že poručiťelovi neposkytuje žiadnu pomoc a ani o poručiťela trvalo neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať. Poručiťel uviedol, že vzťahy sa zhoršili len pred niekoľkými rokmi a predtým boli veľmi dobré. Ďalej poručiťel všetok majetok, ktorý by v čase svojej smrti vlastnil, zanechal

len odporčyni t. j. A.. G. A., K.. Š.. Podľa navrhovateľa tvrdenia opísané v I. časti listiny o vydedení a zvetu sa nezakladajú na pravde, vzťahy s otcom boli veľmi dobré, nakoľko sa, síce nepravidelne stretávali, ale v tomto čase s oboma rodičmi komunikovali prostredníctvom telefonátov. Navrhovateľ prejavoval záujem nielen o matku, ale aj o otca, či už pýtaním sa na ich zdravotný stav, ale aj priamym kontaktovaním a návštevami. Pomáhal im v rámci svojich možností a to aj osobne prácami, napríklad na majetku nebohého otca, ktorý zdedil v KÚ Nižná Olšava. Vyhlásenia uvedené v I. časti listiny o vydedení a zvetu o dôvodoch vydedenia, že za posledné 2 roky, t.j. 2009 a 2010, nekomunikuje, sú zmätočné a nepravdivé a otec sa nikdy predtým a ani v tom období nevyjadroval o vydedení resp. nejakej úprave dedičských práv a podielov. Tieto veci stále riešili s nebohú manželkou spoločne. Vyhlásenia o trvalom neposkytnutí pomoci sú taktiež zmätočné a nezakladajú sa na pravde. Navrhovateľ má za to, že hlavným iniciátorom a radcom k týmto úkonom bola A.. G. A., dcéra poručiteľa, pretože sa už v minulosti vyjadrovala, že už je polovičným a v budúcnosti bude spolu s manželom výlučným vlastníkom domu. Mala možnosť sústavne vplývať a ovplyvňovať nebohého, keďže bývali v spoločnom dome a v čase spisania listiny o vydedení a zvetu už mali obaja, t.j. odporčyňa aj poručiteľ, vedomosť o ťažkej a nevyliciteľnej chorobe nebohej V. Š., matky navrhovateľa a odporčyne. Aj napriek tomu to neriešili spoločne a vzájomne ako rodičia, t.j. poručiteľ a nebohá V. Š., ale najprv pod vplyvom odporčyne spísal listinu poručiteľ samostatne a neskôr s odstupom času a s vedomosťou o určitej krivde v neprospech navrhovateľa neb. V. Š., spísala podobnú listinu, t. j. zvet, ktorú síce formálne napadol poručiteľ, teda nebohý otec, ale z vyjadrení a celého priebehu súdneho konania č. 16C/4/2012 bolo jasné, kto stál za celou. Odporčyňa mala snahu získať celý majetok a poistiť si túto záležitosť za života poručiteľa, keďže vedela o spísaní zvetu, hoci pri vyhlásení zvetu sa vyjadrila inak. Navrhovateľ si chráni svoje ústavné a iné práva, keďže odporčyňa si bezprávne nárokuje na celý majetok po rodičoch, nakoľko polovicu domu, ktorú už získali spolu so svojim manželom síce kúpnu zmluvou, za ktorú však nezaplatili (čo uviedla aj v zvetu už nebohá matka navrhovateľa a odporčyne) už vlastní a takto by bez povinnosti vyplatil navrhovateľa, resp. akceptovať jeho zákonný nárok na podiel, získali skoro celý podiel na majetku rodičov navrhovateľa.

Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že sa domáha relatívnej neplatnosti v časti vydedenia, pretože skutočnosti uvádzané v listine o vydedení sa nezakladajú na pravde. Preukáže skutočnosť, že poskytoval otcovi aj matke od 25.5.2009 do 25.5.2011 pomoc, prejavoval o nich záujem, pravidelne ich navštevoval a zaujímal sa o ich zdravotný stav, takže dôvody vydedenia neexistujú. Keďže býva v Poprade, rodičov navštevoval príležitostne, práve v období týchto 2 rokov cestoval z Popradu do Spišskej Novej Vsi k svojim rodičom. Iný dôvod pre ktorý by chodil do Spišskej Novej Vsi nemal, keďže pracuje a býva v Poprade. Má všetky cestovné doklady za 2 roky. Boli časy, keď v priebehu mesiaca bol u rodičov aj 5-6 krát a boli časy, keď ich navštívil 2-3 krát mesačne. S rodičmi aj telefonoval, dokonca za týmto účelom im dňa 11.12.2009 vo firme O2 zriadil mobilný telefón a platil aj poplatky za telefón. Vo výpisoch sú uvedené telefonické rozhovory aj s otcom aj s mamou a prostredníctvom mamy aj s otcom, keďže viac telefonoval s mamou. Rodičov navštevoval aj doma, niekedy sa zdržal aj 2 dni cez víkend a niekedy prišiel len na návštevu. Chodil i v priebehu týždňa, keďže mama bola onkologická pacientka. Otec bol túlavý typ a rád si vypil, takže málokedy ho zastihol doma. Pravdepodobne mal psychické poruchy. Vyplývalo to aj z listu o prehliadke mŕtveho, podpísaného všeobecnou lekárkou MUDr. Gabrielou Hubáčkovou, ktorá bola priamo informovaná o dlhodobom psychickom stave jeho otca. Uviedol, že je rozvedený od roku 2003, má dve deti - syna a dcéru, sú už dospelí, syn je dokonca mimo republiku. Jeho deti rodičov nenavštevovali, pretože syn je mimo republiky a dcéra má priateľa v Poprade. Už v roku 2009 boli deti dospelé, takže starého otca nenavštevovali. Naposledy boli deti s jeho rodičmi asi v roku 2002-2003. Otec bol pragmatický človek, takže väčšie darčeky mu nekupoval, naposledy mu kúpil väčší dar v roku 2004 na jeho 70-ťku. Otec bol narodený dňa 19.8.1934. Za rodičmi chodieval vlakom, je učiteľ, takže nemá vysoký plat, takže v tom čase motorové vozidlo nevlastnil. Starostlivosť o rodičov prezentoval aj tým, že dňa 10.3.2010 žiadal podtatranskú vodárenskú spoločnosť Spišská Nová Ves o zníženie fakturácie vody z dôvodu toho, že matka mala preukaz ZŤP. Tiež žiadal, aby voda z rodinného domu bola vedená do studov mimo rodinného domu čím by ušetril peniaze rodičom, pretože v dome sa energie platili stále na polovicu, polovicu jeho rodičia a polovicu sestra s rodinou. Otcovi chodil pomáhať aj keď boli záplavy. O poskytnutie pomoci otcovi predložil aj dôkaz a síce rozsah prác, ktorými otcovi dňa 17.9.2010 pomáhal v záhrade aj pri dome 9 dní. Otec bol precízny a veľa vecí si písal. Aj keď staval rodinný dom, robil si o tom záznamy. Takýto záznam o rozsahu ním urobených prác je však len jeden. Keďže nemali ideálne vzťahy so sestrou, matka ho varovala, že tieto vzťahy sa môžu ešte zhoršiť a upozornila ho na to, aby bol pripravený, že raz v dedičskom konaní môže mať so sestrou problém. Preto dňa 2.8.2008 jeho mama dala na dopravný inšpektorát PZ v Spišskej

Novej Vsi žiadosť, aby bez jej výslovného písomného súhlasu dopravný inšpektorát neumožnil nikomu manipulovať s osobným motorovým vozidlom typu Škoda Felícia, nakoľko toto vozidlo patrilo do BSM manželov. Urobila tak z obavy, že nejakým spôsobom by sa mohlo motorové vozidlo používať. Podľa neho od roku 1994 do súčasnosti sa musel prejavíť vplyv jeho sestry voči jeho rodičom. Otec bol pod vplyvom sestry a jej manžela. Rodičom robil aj nákupy, ale bločky nemá. Kupoval im potraviny a to, čo bolo potrebné, ale nešlo o nákladné veci ani lieky. Peniaze im nedával, ani ich od neho rodičia nežiadali. S otcom nebol u lekára, ale o jeho zdravotný stav sa zaujímal. Otec spísal závet aj listinu o vydedení preto, lebo bol dennodenne pod vplyvom odporkyne ktorá tam aj s manželom bývala a mohli ho aj zastrašiť. Jeho mama bola tvrdší človek a videla tu krivdu v tom, že sestra za polovicu domu, ktorý od rodičov odkúpila, im peniaze nevyplatila. Mama mu naznačila, aby si zapisoval to, že otcovi pomáhal a tiež spísala závet, aby vyrovnala krivdu. Spor, ktorý bol na súde vyvolal otec, ale bol to podľa neho len zámer opozície - odporkyne, ktorá chcela mať všetko. Je to jej dlhodobý cieľ a dlhodobý plán. Otec spolu s matkou mu požičali motorové vozidlo v lete 2010, ktoré mali v BSM. Pod vplyvom sestry podal na neho trestné oznámenie, že mu vozidlo neoprávnene zadržáva. On mu vozidlo nevrátil kvôli tomu, že na neho podal trestné oznámenie aj keď auto neukradol a tiež preto, lebo otec už nebol spôsobilý viesť motorové vozidlo. Otec ho o vrátenie vozidla žiadal aj listom. Písal mu aj iné listy, ale podľa formy, akou boli tieto listy napísané domnieva sa, že to bola práca jeho sestry a nie otca. Poprel, že by niekedy nepustil otca do svojho bytu napriek tomu, že otec sa takto vyjadril dňa 23.4.2012 na súdnom pojednávaní vo veci 16C/204/2012. Byt v Poprade nadobudol v roku 1984, rodičov navštevoval ale nie v ich rodinnom dome. Jeho rodičia mali inú predstavu o jeho vtedajšej manželke. V roku 1994 bola uzavretá kúpno-predajná zmluva s odporkyňou a odvtedy boli rodičia pod tlakom sestry, ktorá s nimi bývala. Otec bol sestrou nielen manipulovaný, usmerňovaný ale aj donútený a pravdepodobne zastrašovaný. Nemohol ho otec žiadať o vrátenie darovacej zmluvy, pretože žiadna darovacia zmluva neexistovala. Rodičia mu bývanie v ich dome neponúkli, preto si bývanie riešil mimo Spišskú Novú Ves. On kľúče od domu rodičom vrátil po svadbe v roku 1986, pretože ich nepotreboval. Želanie jeho rodičov bolo také, aby sa stretávali mimo domu na Palárikovej ulici, napríklad v Poprade. S vnúčatami sa stretávala viac mama ako otec. Svadby sestry sa nezúčastnil aj keď bol pozvaný. Býval v domácnosti rodičov od leta 2003 do roku 2008, avšak nie je pravdou, že by na domácnosť neprispieval. Mama si želala, aby to všetko riešil cez ňu. Otec jeho nákupy videl, keď kupoval mäso alebo prášok na pranie. Otec na chvíľu počas štedrej večere odišiel. Nový mobilný telefón kúpil mame a ak bol otec doma on telefonoval, tak mama mu podávala tento telefón už zapnutý. Dňa 17.8.2011, po smrti matky vypovedal zmluvu o pripojení a zaplatil neuhradené faktúry za posledné 2 mesiace, kedy už mama bola nemocná. Išlo o číslo telefónu: 948011820, pričom jedna faktúra je na sumu 8,15 Eur a na sumu 4,32 Eur, adresát je Telefónica O2 Slovakia s.r.o. a neuhradené faktúry boli za obdobie od 8.6.2011 do 7.7.2011 jednalo a o sumu 8,15 Eur a splatná sa stala 28.7.2011 a následne za obdobie od 8.7.2011 do 7.8.2011 na sumu 4,32 Eur pričom táto faktúra sa stala splatná 30.8.2011. Pokiaľ ide o motorové vozidlo, patrilo do BSM jeho rodičov a mama si to výslovne žiadala prísomne na dopravnom inšpektoráte, takže auto neukradol. Otec mu kľúče od auta v prítomnosti matky dal. Nevedel, či otec mohol viesť motorové vozidlo bez problémov, pretože otec si rád vypil, keď chodil s kamarátmi. Nepoprel, že do Spišskej Novej Vsi prichádzal aj preto, že tu mal určité kontakty aj právne aj iné. V roku 2008 kupoval byt a overoval podpisy u notárky. Dával do pozornosti časový úsek od kedy mala žalovaná vedomosť o zdravotnom stave ich matky a rýchle žiadala otca aby spísal závet v jeho neprospech. Žalovaná o tom, že otec závet spísal vedomosť mala, pretože v konaní 2D 154/2013 ohľadom dedičstva po X.. H. Š. a pred JUDr. Ondovom dňa 8.11.2013 počas predbežného vyšetrenia vyjadrila, že o spísaní listiny o vydedení a závete nevedela, ale ešte dňa 25.10.2013 tzn. necelé dva týždne v tom istom konaní u JUDr. Ondova, uviedla, že poručiteľ spísal závet a listinu o vydedení - Notársky úrad JUDr. Alžbeta Podhorská, notár so sídlom Poprad pod sp.zn: X. XX/XXXX C. X. XXXXX/XXXX. Nikdy otcovi pomoc neodmietol, oberal ovocie, pomáhal pri povodni, strihal stromy, natieral okná. Podotkol, že otec nebol imobilný, takže nepotreboval zvýšenú starostlivosť.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k návrhu navrhovateľa uviedla, že s návrhom celom rozsahu nesúhlasí. Jej brat J.. E. Š. od roku 1986, kedy sa oženil prestal rodičov navštevovať a neprejavoval o nich žiaden záujem ako sa o rodičov patrí. Prvý krát prišiel domov až v lete v roku 2003, kedy bol v rozvodovom konaní so svojou manželkou. V tom čase, bol v zlom psychickom stave, vyhrážal sa, že sa obesí. Rodičia sa mu snažili pomáhať, neskôr začal u nich v rodinnom dome na J. XXXX/XX Y. R. X. Y. aj bývať. Keď sa jej brat v čase otcových 70-tych narodenín u susedov Z. dozvedel, že rodičia už nevlastnia celý rodinný dom na J. XXXX/XX Y. R. X. Y. sa v ten deň psychicky zrútil a po zavolaní RLZP bol hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení v NsP Levoča. Z toho je jasne vidieť, že už vtedy mu išlo len o majetok rodičov. Od tejto doby vznikali medzi jej bratom a rodičmi nezhody,

ktoré sa rodičia snažili vyriešiť tým, že mu dňa 26.8.2008 darovali 1.000.000,- Sk zo svojich úspor na Notárskom úrade JUDr. Alžbety Podhorskej v Poprade, kde boli podpisy na darovacej zmluve overené pod č. XXXXXX/XXXX, na kúpu bytu na Z. N. Č.. XXX Y. J., aby sa odsťahoval. Neskôr zistila, že ďalších 350.000,- Sk si ich mama na tento účel požičala od rodinných známych J. a od kamarátky p. D.. Dňa 22.9.2008 nebohá mama vybrala zo spoločnej vkladnej knižky rodičov sumu 2.000,- Eur, čo otcovi odôvodnila, že uvedenú sumu darovala synovi na prestavbu kuchyne v jeho byte. Otec žiadal syna o kópiu uvedenej darovacej zmluvy, ale brat mu ju odmietal vydať, na základe čoho vznikali konflikty a hádky medzi rodičmi a bratom. Rodičia mu pomáhali aj tým, že mu požičiavali ich súkromné motorové vozidlo Škoda Felícia ŠPZ: SN 513 AE. Keď navrhovateľ zistil, že rodičia už minuli všetky ich úspory, a že ho nemajú čím finančne podporovať, tak sa rozhodol, že požičané auto im nevráti. Otec žiadal brata o vrátenie uvedeného vozidla telefonicky, písomne, poštou, riešil to aj cez políciu. Na polícii je o tom celý spis pod číslom: ORP-1230/SN-SN-2011, a ani polícia mu nepomohla, aby uvedené auto mu bolo zo strany jeho jediného syna vrátené. Uvedené vozidlo užíval aj bez toho, aby bola na ňom vykonaná emisná kontrola, na čo ho môj otec písomne vyzval cestou svojho právneho zástupcu, na čo nereagoval. Z dôvodu neskorého vykonania emisnej kontroly mu bola uložená Obvodným úradom pre cestnú dopravu v Spišskej Novej Vsi pod č. EK/12/00245/ZIM-02 pokuta vo výške 166,- Eur, ktoré musel otec zaplatiť aj keď uvedené vozidlo nemohol užívať. Keby bola manipulátorom a iniciátorom spísania otcovho závetu ona, ako uvádza v návrhu, prečo by svojho otca viedla k notárke do Popradu. Otec jej povedal, že pred uvedenou notárkou darovali bratovi peniaze na kúpu bytu. Ak by bolo v jej záujme, aby otec napísal závet, smerovala by ho predsa k známemu otca notárovi JUDr. Borskému v Spišskej Novej Vsi, ktorého jej brat namietal ako zaujatého pri prejednávaní dedičstva po ich mame. Závet ich mamy V. Š. bol spísaný formou notárskej zápisnice dňa 4.7.2011 Notárskym úradom JUDr. Alžbety Podhorskej so sídlom v Poprade pod č. N 74/2011, Nz 24633/2011 počas hospitalácie na gynekologicko - pôrodníckom oddelení Nemocnice s poliklinikou v Spišskej Novej Vsi, ktorého spísanie inicioval jej brat J. E. Š., keď sa dozvedel, že mama je vo vážnom zdravotnom stave za jediným účelom získať majetok. Mama bola v uvedenom čase onkologickým pacientom s vážnym zdravotným stavom, pod vplyvom útlmových prostriedkov a opiátov. Keď otec na dedičskom konaní po mojej alebohej mame zistil, že ho syn chce obrať o majetok, podal žalobu na Okresný súd v Spišskej Novej Vsi o neplatnosť závetu pod č.16C 4/2012, ktorá ešte nie je ukončená. Ak brat rodičom pomáhal, podľa vyjadrenia oboch rodičov vždy dostal za prevedené práce zaplatené a pri jedinom kosení na majetku otca v Nižnej Oľšave sa nechal odfoťiť a vystaviť potvrdenie od miestneho Obecného úradu o vykonaných prácach. Je to normálne, aby si syn nechával vystavovať takéto potvrdenie? Ona s manželom rodičom pomáhala pri prácach nielen na rodinnom dome X. J. XXXX/XX Y. R. X. Y. ale chodili kosiť a pomáhať i do Nižnej Oľšavy, ale pýtať niekoho potvrdenie o tom, že robí na majetku rodičov ju v živote nenapadlo. Uvedené svedčí o tom, že sa už vtedy chystal na to, že raz bude musieť dokazovať, že rodičom pomáhal. Navrhovateľ počas všetkých súdnych pojednávaní vyhlasoval, že sa chce dohodnúť na vysporiadaní dedičstva po mame a aj na dedičskom konaní po otcovi, doteraz žiaden návrh nepodal a dokonca ani na jej písomný návrh nereagoval. Jeho reakciou na vysporiadanie dedičstva je návrh a krivé obvinenia na jej osobu. Jej rodičov počas života veľmi trápilo správanie sa ich syna, čo sa podpísalo aj pod ich zdravotný stav. Trápenie a nehody medzi rodičmi a ich synom zrejme viedlo jej otca k takému vážnemu kroku, ako je spísanie závetu. Podnetom k tomuto kroku bolo aj to, že otcovi nechcel dať kópiu darovacej zmluvy, bezmocnosť pri navrátení vlastného auta a vedené súdne konanie medzi otcom a synom. Od úmrtia ich matky, otca nebol navštíviť ani raz, neprišiel ani na dohodnuté stretnutia. Dala do pozornosti výpoveď otca na strane č. 3 zápisnice z pojednávania zo dňa 23.4.2012, kde otec povedal, že odporca sa neslušne správal voči nemu, aj svojej matke.

Na pojednávaní uviedla, že u otca bratom napadnuté rozhodnutie nebolo len chvíľkovým rozhodnutím, ale vyvrcholením toho, že brat odmietol otcovi vydať darovaciu listinu na základe ktorej v roku 2008 rodičia darovali bratovi milión slovenských korún na kúpu bytu v Poprade. Otec chcel mať zmluvu ako doklad, že peniaze daroval. Odkedy sa to stalo, otca trápilo, že brat mu ani nezavola ani na meniny ani narodeniny, ani nebol za ním. Otec sa cítil byť podvedený synom aj manželkou a chcel darovaciu zmluvu zrušiť a vrátiť peniaze. Odkedy sa brat oženil, rodičov nenavštevoval, pričom postoj brata bol taký, že rodičia nesúhlasili s jeho manželstvom, napriek tomu, že mu urobili svadbu a dostal aj výbavu. Rodičia nemali výhrady voči jeho manželstvu, to brat sa na nich nahneval, že mu neumožnili bývať v rodičovskom dome, na poschodí vo väčšom priestore. Oni by súhlasili, aby sa nastáhoval na prízemie. Brat začal chodiť domov, keď rodičia neboli doma a dospelo to do takého štádia, že otec zobral synovi kľúče od domu, aby tam nemohol chodiť. Bratove deti nikdy neboli navštíviť babku a dedka, čo ich veľmi trápilo. Problémy boli aj s krstínami detí brata, rodičia chceli deti pokrstiť v ich domácnosti, s

čím brat nesúhlasil. Nevie prečo sa tak správal, zrejme bol ovplyvnený manželkou. Brata bola pozvať v roku 1992 na jej svadbu, ale brat s rodinou na svadbu mi neprišli aj keď dva týždne skôr prišli na svadbu ich susedom. Bratove deti vôbec nepozná, bola pozrieť jeho dcéru keď bola malé bábätko. Rodičia to riešili tak, že založili obom bratovým deťom aj jej deťom vkladné knižky a vždy keď mali nejaký sviatok, tak im vložili na tieto vkladné knižky peniaze. Predpokladá, že keď brat prišiel domov prvýkrát v lete 2003, tak mu tieto vkladné knižky odovzdali. Od roku 2003 až do roku 2008 býval brat na prizemí rodičovského domu na ulici Palárikovej v Spišskej Novej Vsi, kde je 2-generačný rodinný dom. V tom čase sa viedlo súdne pojednávanie brata s deťmi ohľadom výživného. Rodičia bratovi pomáhali ako vedeli. Otec sa vyjadroval, že brat neprispieval na domácnosť ani korunou. Ak im aj niečo zakupoval, tak mu vždy dali peniaze, mama ho živila a šatila, chodili spolu do Poľska. Otcovi sa to nepáčilo, že brat zarába a neprispieva na domácnosť, matka ho živila a on ňou manipuloval. Zaťahoval ju aj do súdnych pojednávaní. Cieľom brata bol prísť domov k rodičom a vymôcť od nich všetko. Ako náhle zistil, že rodičia už nemajú peniaze, prestal sa o nich zaujímať a do roku 2013 netušil, kto je ošetrovateľom jeho rodičov. Brat cestoval do Spišskej Novej Vsi aj kvôli svojim právnym zástupcom, pretože až do roku 2013 riešil BSM a tiež riešil výživné na deti, takže cestovanie do Spišskej Novej Vsi nebol jediný dôvod, cestovanie za rodičmi. Otec sa sťažoval, že keď ide dvihnúť telefón, tak telefón bol hluchý. Bolo to vlastne len zisťovanie zo strany brata, či je otec doma. Väčšinou sa rozprával len s mamou potichu, otec buď nebol doma, alebo pozeral televízor. Otec sa jej priznal na Vianoce v roku 2011 že 2 roky predtým, keď bol brat na Vianoce u rodičov, tak otec nesedel pri štedrej večeri spolu s bratom a mamou. Keď sa brat vrátil po 17-tich rokoch, matka robila všetko preto, aby sa dostal do bežného života, pretože 17 rokov sa nekontaktovali. Mama pred známymi mala problém povedať, že brat do domácnosti nechodí už 17 rokov. O tom, že otec brata vydedí, nevedela, veľakrát sa vyjadroval, že vydedí syna, pretože čo to je za syna, keď za nimi nechodí a nestará sa. Veľmi ho nahnevalo to, že brat mu odmietol vydať darovaciu zmluvu, aby si mohol otec svoj podiel žiadať späť. Pokiaľ ide o výpis telefónnych hovorov, sekundové tarifikácie nasvedčujú tomu, že len brat zisťoval, či je otec doma. Rodičia dostali od jej rodiny na Vianoce v roku 2001-2002 mobilný telefón, pretože sa chodili starať o otcovu matku, bol problém sa skontaktovať. Pokiaľ brat zmenil operátora, a keď platil telefónne účty, tak nech predloží súdu doklady o ich platení. Ona tvrdí, že rodičom brat neplatil žiaden telefón. Pokiaľ ide o stretávanie s otcom, keďže otec bol veľmi nahnevaný, mama to riešila tak, že chodila s taškou, kde mala navarené a vypraté a ožehnené a robila tak asi raz týždenne. Vie od otca, že byt, na ktorý dali rodičia peniaze, tak otec v tomto byte bol len raz keď ešte bol byt v pôvodnom stave ale neskôr brat otca do tohto bytu nepustil. Brat vraj otvoril dvere otcovi, ale vyhovoriť sa, že má iné povinnosti, že nemôže ísť do jeho domácnosti. Nevie o tom, že by brat kúpil otcovi na Vianoce nejaký darček, mama jej to zdôvodňovala tak, že to má nechať tak, že brat platí vysoké výživné. Nevie o žiadnych darčekom od brata ani pri príležitosti sviatkov rodičov. Otec sa jej sťažoval, keď mu prišla zablahoželať s celou rodinou, že brat neprišiel. Ona kupovala otcovi praktické darčeky, napríklad košele. Vďaka bratovi boli narušené vzťahy aj medzi mamou a otcom. Minimálne 2 krát bola svedkom hádok jej rodičov, keď sa rodičia hádali o bratovi, pričom on sedel v obývačke a usmieval sa. Videla ho v odraze zrkadla v obývacej stene. Finančné problémy jej brata boli základom hádok ich rodičov. Rodičia v rokoch 2009-2011 nepotrebovali pomoc v takom zmysle, že by boli odkázaní na inú osobu. Pokiaľ potrebovali niekam ďalej odviezť napríklad do Košíc, tak šla buď ja alebo môj manžel. Nevie o tom, že by ich brat niekam odviezol, ani že by otec brata o niečo aj požiadal. Bola situácia taká, že bolo treba maľovať strechu na dome, nakoniec strechu maľoval jej manžel a brat ležal na gauči v obývačke a mamka to okomentovala, že čo keby náhodou brat spadol zo strechy. Keď mal brat problémy, keď sa rozvádzať, rodičia bratovi hľadali byt, chodili po Spišskej Novej Vsi. Rodičia jej začali rozprávať o bratovi menej, keď poukazovala na neprimerané nároky brata. O tom, že v roku 2008 vybrali peniaze pre brata a to milión korún, ona nevedela. Dozvedela sa o tom až v auguste 2009. Brat používal pravidelne auto rodičov. Pokiaľ ide o list, ktorý bol daný matke na dopravnom inšpektoráte, štylizácia tohto listu nasvedčuje, že ide o myšlienky jej brata. Predpokladá, že tento list bol proti nej alebo proti otcovi. Ona mala svoje vlastné motorové vozidlo. Naposledy si auto brat požičal v máji 2011, v júni 2011 bola už mama hospitalizovaná, auto bolo u brata a mama zomrela v júli 2011. Počas hospitalizácie otec žiadal brata telefonicky aj písomne, aby auto vrátil, pretože chodieval každý deň za mamkou, keď bolo pekne, chodil na bicykli, keď pršalo, tak zmokol. Bolo to však pre neho už náročné vzhľadom na terén, keďže bývajú na Kozom vršku. Otec nebol doma 4.7.2011, pretože brat mu 3.7.2011 oznámil, že si príde pre čerešne, tak otec ostal doma a tak si brat zabezpečil, že otec v tom čase nepríde do nemocnice, kde s matkou spisoval závet. Predpokladá, že matku prinútil závet podpísať. Keby to mama chcela riešiť, tak by to riešila skôr. Či mama vedela, že otec spísal závet nevie, ona sa to dozvedela až po smrti otca. Otec podal aj trestné oznámenia na brata ohľadom motorového vozidla. Nevie či raz, dvakrát alebo 3-krát bol brat v Nižnej Oľšave, kde je rodičovský dom rodičov,

s tým, že boli odstraňovať následky povodní. Otec sa vyjadril, že brat za to dostal zaplatené. Ona tam s nimi nebola, takže nevie čo tam robili. Na východ chodila jej rodina - ona s manželom a mojimi deťmi, manžel tam chodil aj kosiť, ale určite ich nenapadlo robiť o tom fotodokumentáciu alebo si dávať podpisovať práce, ktoré tam robili. V deň matkinho pohrebu bol brat na Palárikovej ulici, zobral si nejaké osobné veci, zobral si nejaké gumy od motorového vozidla, na pohreb prišiel nie na otcovej Felícii, ale na aute s otcovým bratom. Odvtedy bol len raz po pojednávaní aj so svojim právnym zástupcom, keď otec žaloval brata ohľadom závetu, tak išli za ním do domu, avšak otec ho nepustil dnu s tým, že nech mu najprv donesie motorové vozidlo. Domnieva sa, že otec spísal závet preto, že brat mu nevrátil darovaciu zmluvu ale aj vzhľadom na celkové správanie brata k otcovi. Pokiaľ má navrhovateľ výhrady voči listom, ktoré mali mať rovnakú formu, oba listy boli vypracované JUDr. Hovanom resp. jej pracovníčkou a stalo sa tak v čase, kedy podal otec žalobu po smrti matky na určenie neplatnosti závetu spísaného matkou. Žiadala, aby navrhovateľ zdokladoval, že za svojich rodičov uhradil faktúry za služby, pretože podľa nej ich nemá. Spor o vyporiadanie BSM skončil až v roku 2011 po mamkinej smrti, teda je to evidentne obdobie, kedy cestovnými lístkami prezentoval návštevu rodičov, pričom šlo o návštevy svojich právnych zástupcov v rámci vyporiadania BSM. Jednalo sa o konanie vedené na Okresnom súde Poprad č.k. : 17C/273/2005. Otec trávil Vianoce aj v roku 2012 aj v roku 2013 s ňou. V roku 2009,2010, podľa vyjadrenia otca, večeral sám a mama večerala s bratom. Navrhovateľ tvrdil, že môže predložiť bločky o svojich nákupoch, avšak vo svojej výpovedi z 29.5.2014 na strane 4 uvádza, že nevie ako má dokázať to, čo rodičom nakúpil a že bločky nemá. Z uvedeného vyplýva, že akékoľvek bločky predloží, už nebudú jeho, ale budú cudzie. Je zarážajúce, ak si človek odkladá cestovné lístky v malej hodnote a neodkladá si bločky od potravín, kde sú nepomerne vyššie hodnoty, ako cena cestovného lístka. Brat mohol zariadiť kúpu práčky a zariadiť jej donášku do domu rodičov, ale podľa vyjadrenia rodičov, práčka je ich. Rodičia si všetko kúpili a financovali sami. Ak navrhovateľ predloží nejaké doklady, tak to bude tým, že po matkinej smrti nenašli žiadne doklady ani záručné listy. Brat ich zobral vtedy, keď navštevoval ich dom v čase ich neprítomnosti. Mama sa priznala p. J., že bola u brata v byte, brat ju z bytu vyhodil, pretože sa mu prehrabávala v jeho veciach a zistila, že má väčší obnos peňazí, pričom vždy tvrdil, že málo zarába, nemá peniaze a platí veľké výživné. Trvala na tom, že v júni 2008 bola uzavretá darovacia zmluva, na základe ktorej rodičia darovali sumu 1.000.000,- Sk bratovi. Nepoprela, že v rokoch 2003-2008 brat býval u rodičov a vzťahy sa znormalizovali. Niekedy videla, že brat bol doma, niekedy počula, že sa aj hádali, ale väčšinou videla, že prišiel s prázdny m ruksakom a odišiel s plným. Brat navštevoval rodičov možno raz do týždňa a keď im aj niečo kúpil, tak mu rodičia na to dali peniaze. V lete roku 2008 si brat kúpil byt a do leta 2009 býval u rodičov a potom už chodil len sporadicky. Je pravdou, že brat telefonoval matke po roku 2009 keď chodil na návštevy a zisťoval, či otec je doma, netušila, či chodil alebo nie, keďže chodievala do práce a brat chodil väčšinou vtedy, keď nebola doma. Otec často chodieval na svoju nehnuteľnosť do Nižnej Oľšavy. Niekedy v rokoch 2009-2010 videla aj počula hádku otca s bratom, príčinu hádky nevedela, avšak bolo to tak, že stáli oproti sebe a brat vyzýval otca, aby ho udrel, jednoducho ho provokoval. Počula viackrát, že otec brata vyhadzoval z domu, že má zmiznúť. Otec sa hneval, že brat mu nechcel dať spísanú darovaciu zmluvu. Mala ju k dispozícii mama, ale tá ju nechcela dať nikomu. JUDr. Podhorská účelovo odpovedala, že darovacia zmluva nebola spísaná formou notárskej zápisnice. Takže toto oznámenie považuje za účelové, keďže ani súd nežiadal, aby sa vyjadrovala, či bola darovacia zmluva urobená formou notárskej zápisnice. Týmto nepotvrdila ani nevyvrátila existenciu darovacej zmluvy. Tým pádom necháva na zváženie súdu, či daná odpoveď od JUDr. Podhorskej nemohla byť navrhovateľom zmanipulovaná, nakoľko sa meno JUDr. Podhorskej spája so všetkými problémami, ktoré sa týkajú ich rodiny. Keď rozprávala s otcom pokiaľ ide o brata, vyjadroval sa tak, že ho nemá ani spomínať, že už nie je jeho synom, že mu mám dať s ním pokoj. Nevie o takej situácii, že by otec syna niečo žiadal a on že by to odmietol. Hlavným dôvodom bolo, že mu nechceli vydať darovaciu zmluvu a tiež potom následne ako sa správal k nemu syn. Nevidela, že by syn otcovi povedal niečo nepekné, ale ani nič pekné. Otec syna nemohol zniesť. Otec vytýkal synovi, že na pojednávanie chodila s ním matka, len matke rozprával o svojich problémoch. Ak telefonoval, tak telefonoval len matke za účelom, či otec je doma. Je pravdou, že mobilný telefón, ktorý zabezpečil navrhovateľ používala matka, otec tento telefón neovládal. Nevie, či keď telefonoval navrhovateľ na mobilný telefón, či matka odovzdala telefón otcovi. Otec si nepotrpel na veľkolepé oslavy, ale patrilo sa aspoň podať mu ruku a zablahoželať mu. Žeby som videla brata, ako sedí v obývačke a rozpráva sa s otcom napríklad o počasí, tak to nie, rozprával sa len s matkou v kuchyni potichu a šuškali si. Zdá sa jej nenormálne, keď si syn od otca žiadal podpisovať veci, ktoré urobil. Je pravdou, že brat chodil do Nižnej Oľšavy a odstraňoval následky povodní. Keď boli na návšteve u matky v nemocnici, tak brat prejavil záujem si obrať čerešne, že príde zajtra 4.7.2011. Otec potom sedel celý deň doma, nešiel mamku ani pozrieť, čakal na brata. Je pravdou, že brat chodil oberať čerešne, ktoré potom daroval alebo

predal. Brata nevidela nikdy kosiť alebo rýľovať záhradu. Nevedela sa vyjadriť, či otec brata niekedy o nejakú pomoc žiadal. Keď otec požiadal ju alebo jej manžela, tak mu pomohli, či už ho niekam odviezť alebo nakúpiť. Zvýšenú starostlivosť nepožadoval, maximálne keď urobiť nejaké práce okolo domu alebo doniesť lieky. Keď prišiel brat domov, tak rodičia mu auto požičali, avšak problémy ohľadom vrátenia auta nastali v roku 2011 keď mamka ochorela. Otca hnevalo, že brat si zobral auto s plnou nádržou a vrátil ho s prázdnu. Očakával, že by bolo férové auto natankovať. Počula ako mamka dávala peniaze za nákup bratovi. Ak dali údiť bôčik, tak to platil otec. Nepočula, že by brat pytal od rodičov peniaze za nákup. Rodičom sa sťažoval, že nemá z čoho žiť, že má nízky plat a vysoké výživné, takže rodičia považovali za bežné, že mu dávali peniaze. Tiež je pravdou, že keď niečo väčšie zakúpila ona, tak jej dali peniaze, bola to ich iniciatíva. Ona peniaze od svojich rodičov nežiadala, oni to považovali za správne, že jej peniaze za zakúpené veci poskytnú. Napriek tomu, že mamu upozorňovala, aby neverila bratovým slovám, mama každému slovu brata verila.

Súd sa pokúsil o zmierlivé vyriešenie sporu so zreteľom na zásadu hospodárnosti konania a následkami kladného vyriešenia sporu na vrátenie súdneho poplatku. Navrhovateľ by súhlasil s dohodou podľa ktorej by kúpna zmluva, na základe ktorej nadobudla sestra svoje vlastníctvo k nehnuteľnosti v Spišskej Novej Vsi bola zrušená, následne ocenená a 1/2 nehnuteľnosti by pripadla jemu a polovica sestre, pričom sestra by mu za túto polovicu vyplatila finančné prostriedky. Tiež žiadal, aby svoj podiel po otcovi prepísala sestra do jeho výlučného vlastníctva tak, aby sa stal vlastníkom rodinného domu v Nižnej Olšave bez toho, aby sestru vyplácal akýmkoľvek spôsobom. Odporkyňa bola prístupná dohode s tým, že celý podiel, ktorý vlastnil otec v Nižnej Olšave - pozemok, lesy, dom by pripadol bratovi - celé otcove dedičstvo, keďže otec bol len podielovým vlastníkom. Bola by aj za to, aby sa polovičný podiel na nehnuteľnosti rodinného domu v Spišskej Novej Vsi prikázal do jej výlučného vlastníctva s tým, že vyplatí bratovi polovičnú čiastku po ocenení nehnuteľnosti znalcom. Celý podiel v Nižnej Olšave môže pripadnúť bratovi, ak si to želá a zároveň nech uzná, že rodičia mu vyplatili 1.000.000,- Sk, pretože to stále popiera. Zmierlivé konanie nebolo úspešné.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, svedkyne p. J., oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov najmä zápisnicou o vyhlásení o vydedení a závetu, notárskou zápisnicou č. X. XX/XXXX, X. XXXXX/XXXX B. G. XX.X.XXXX, výpismi z telefonických hovorov navrhovateľa, s obsahom spisu č. 16C 4/2012, cestovými lístkami a dokladmi o nákupoch potravín, spisom 2D 154/2013, spisom ORPZ č. ORP 1230/SN-SN-2011, spisom č. 4D 127/2011, spisom Okresného súdu Poprad č. 17C/273/2005 a zistil tento skutkový stav :

H. Š. zomrel dňa 23. 08. 2013. Závet a listinu o vydedení navrhovateľa spísal dva roky pred svojou smrťou a to dňa 25.5.2011 a stalo sa tak dva mesiace pred smrťou svojej manželky, ktorá zomrela dňa 15.7.2011. Dôvodom jeho rozhodnutia bolo, že navrhovateľ za obdobie rokov 2009 a 2010 s ním nekomunikoval, že ho nenavštevoval ani pri príležitosti sviatkov, že mu neposkytuje žiadnu pomoc a trvalo neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať.

Navrhovateľ poprel, že by s otcom nekomunikoval, pretože telefonoval aj navštevoval svojich rodičov, tiež pomáhal osobnou prácou na ich majetku v Nižnej Olšave. Predložil súdu, cestové doklady (keďže za rodičmi cestoval vlakom) tvrdiac, že v priebehu mesiaca bol u rodičov aj 5-6 krát a boli časy, keď ich navštívil 2-3 krát mesačne. S rodičmi telefonoval, dokonca za týmto účelom im dňa 11.12.2009 vo firme O2 zriadil mobilný telefón a platil aj poplatky za telefón, konkrétne faktúry za mesiace jún a júl 2011. Starostlivosť o rodičov prezentoval aj tým, že dňa 10.3.2010 žiadal podtatranskú vodárenskú spoločnosť Spišská Nová Ves o zníženie fakturácie vody z dôvodu toho, že matka mala preukaz ZŤP. Otcovi chodil pomáhať aj keď boli záplavy. O poskytnutie pomoci otcovi predložil aj dôkaz a síce rozsah prác, ktorými otcovi dňa 17.9.2010 pomáhal v záhrade aj pri dome 9 dní. Rodičom robil aj nákupy, jednalo sa o potraviny, nešlo o nákladné veci ani lieky. V lete v roku 2010 mu rodičia dokonca požičali motorové vozidlo. Peniaze rodičom nedával, ani ich od neho rodičia nežiadali. S otcom nebol u lekára, ale o jeho zdravotný stav sa zaujímal. V čase, kedy otec zriadil závet t. j. 25.5.2011 už mama bola vážne nemocná (zomrela dňa 15.7.2011) o čom mala sestra vedomosť a preto žiadala otca aby urýchlene urobil právny úkon v jeho neprospech. Jeho mama bola tvrdší človek a videla tu krivdu v tom, že sestra za polovicu domu, ktorý od rodičov odkúpila, im peniaze nevyplatila. Nepoprel, že jeho rodičia mali inú predstavu o jeho vtedajšej manželke. Nikdy otcovi pomoc neodmietol, oberal ovocie, pomáhal pri povodni, strihal stromy, natieral okná. Podotkol, že otec nebol imobilný, takže nepotreboval zvýšenú starostlivosť. Vytýkal

sestre, že otca sústavne ovplyvňovala s úmyslom získať celý majetok rodičov, pričom polovicu domu už vlastní.

Odporkyňa uviedla, že od roku 1986, kedy sa navrhovateľ oženil do roku 2003 teda 17 rokov sa s rodičmi nekontaktoval. Prišiel až keď bol v rozvodovom konaní so svojou manželkou. V tom čase, bol v zlom psychickom stave, vyhrážal sa, že sa obesí. Rodičia sa mu snažili pomáhať, poskytli mu ubytovanie vo svojom dome. V roku 2004 sa od susedov dozvedel, že rodičia už nevladnú celý rodinný dom a psychicky sa zrútil. Neskôr mu dňa 26.8.2008 darovali rodičia 1.000.000,- Sk zo svojich úspor na kúpu bytu v Poprade a ďalších 350.000,- Sk mu dala mama, ktorá si ich požičala od známych. Dňa 22.9.2008 nebohá mama vybrala zo spoločnej vkladnej knižky rodičov sumu 2.000,- Eur. Otec žiadal syna o kópiu uvedenej darovacej zmluvy, ale brat mu ju odmietal vydať, na základe čoho vznikali medzi nimi. Rodičia navrhovateľovi pomáhali aj tým, že mu požičiavali ich motorové vozidlo, ktoré im odmietol vrátiť. Ak aj navrhovateľ rodičom pomáhal, podľa vyjadrenia oboch rodičov vždy dostal za prevedené práce zaplatené a pri jedinom kosení na majetku otca v Nižnej Olšave sa nechal odfotiť a vystaviť potvrdenie od miestneho Obecného úradu o vykonaných prácach. Otec bol túlavý typ a rád si vypil, avšak bol pragmatický, takže väčšie darčeky mu nekupoval. Od roku 2003 až do roku 2008 býval teda navrhovateľ u rodičov a vzťahy sa znormlizovali. Ak aj navrhovateľ rodičom niečo zakupoval, tak mu vždy dali peniaze. Matka ho živila a šatila. Pokiaľ ide o stretávanie otca a navrhovateľom, keďže otec bol veľmi na syna nahnevaný, mama to riešila tak, že chodila s taškou, kde mala navarené a vypraté a ožehlené a robila tak asi raz týždenne. Nevie o žiadnych darčekom od brata ani pri príležitosti sviatkov rodičov. Finančné problémy navrhovateľa boli základom hádok ich rodičov. Rodičia v rokoch 2009-2011 nepotrebovali pomoc v takom zmysle, že by boli odkázaní na inú osobu. Nevie o tom, že by otec brata o niečo požiadal. Rodičia jej začali rozprávať o bratovi menej, keď poukazovala na jeho neprimerané brata. Naposledy si navrhovateľ požičal auto v máji 2011 a matka zomrela v júli 2011. Navrhovateľ bol raz, dvakrát alebo 3-krát v Nižnej Olšave, kde je rodičovský dom rodičov, s tým, že bol odstraňovať následky povodní.

H. J., ktorú na pojednávanie doviezol manžel odporkyne v svedeckej výpovedi uviedla, že s rodičmi účastníkov konania boli vo veľmi dobrom vzťahu, akoby boli súrodenci. Tvrdila, že vzťahy medzi navrhovateľom a nebohým H. boli ukruté, nemali žiadnu spoločnú reč z dôvodu toho, že navrhovateľ nechcel dať nebohému Michalovi doklad o tom, že mu on aj s matkou darovali 1 milión Sk. Matka účastníkov konania Terka svojho manžela usmerňovala, že nie je potrebné vrátiť doklad, že peniaze dali synovi a nie cudziemu. Rodičia sa kvôli tomu hádali. X. H., ktorý nikdy nepožíval alkohol, jej tvrdil, že vydedí tú sviňu - navrhovateľa, ak mu tento papier nedá. Z rozprávania vie, že H. chcel navrhovateľa aj udrieť, len manželka ho zadržala. Uviedla, že keď sa navrhovateľ oženil narušili sa vzťahy. Rodičia mali výhrady voči neveste, pretože bola staršia, ale vystrojili synovi svadbu. Navrhovateľ po rozvode svojho manželstva prišiel s kyticou ku mame, či ho príjme. Mama mu odpustila. Od tohto dňa začalo podozrievanie a navrhovateľ začal mamu navádzať proti odporkyni. Keďže nemal peniaze na byt, rodičia mu kúpili byt. Keď mal H. 70-ťku, tak boli na oslave. Terka jej ukazovala pohryzený prst od navrhovateľa, ktorý to urobil preto, že sa dozvedel, že sestre dali polovicu domu, tak aby to nebolo možné napadnúť. Druhú polovicu domu si ponechali, aby dali tomu, kto ich dochová smrti. Ešte sa dohovárali, že Danka bude šetriť peniaze, aby brata vyplatila z toho, čo ostane. Terka nepočúvala H., C. sa syna nestarala, prala mu, žehlila, varila a preto vznikali medzi manželmi nezhody. Matka synovi pomáhala ako mohla, avšak sklamala sa a v nemocnici jej povedala, že syna ku sebe nechce. Na H. 70-ťku matka synovi držala ruky, aby otca neudrel. Podľa nej sa navrhovateľ ku rodičom správal zle aj ku svojej sestre aj svoje deti vydedil. Keď matka chcela by jej navrhovateľ niečo kúpil dala mu peniaze. Rodičia účastníkov konania nepotrebovali žiadnu pomoc. Nikdy nevidela, že by navrhovateľ okolo domu niečo robil, ale ak pomáhal otec mu za to čo urobil zaplatil. H. spísal závet preto, lebo navrhovateľ nechcel priznať, že rodičia mu dali peniaze, nechcel otcovi vydať doklad o darovaní. Tvrdila, že dcére polovicu domu predali.

Z obsahu spisu č. 16C 4/2012 súd zistil, že vec nie je právoplatne skončená, pretože konanie na návrh otca účastníkov konania H. Š. zomrelého dňa 23.8.2013 proti navrhovateľovi a odporkyne (ktorí vystupujú v konaní č. 16C 4/2012 ako odporcovia 1,2, vo veci určenia, že závet poručiťky V. Š.F. je neplatný bolo prerušené do právoplatného skončenia konania vedeného pod spisovou značkou č. 8C 362/2013. V tomto konaní sa totiž vymedzí okruh dedičov navrhovateľa a ozrejmi, koho je potrebné považovať za právneho nástupcu navrhovateľa v konaní o určenie neplatnosti záveru poručiťky V.Š. Š.. Ak by totiž súd v konaní vedenom pod spisovou značkou č. 8C 362/2013 rozhodol, že závet H. Š.

je platný a dôvody vydedenia J.. E. Š. sú dané, ostal by v konaní č. 16C 4/2012 na strane odporcu a A.. G. A. by sa stala právnou nástupkyňou nebohého H. Š..

H. Š. otec oboch účastníkov konania napadol dňa 20.1.2012 závet, ktorý spísala jeho nebohá manželka a matka účastníkov konania V.B. Š. z dôvodu toho, že dňa 4.7.2011 nebola menovaná na spísanie závetu spôsobilá. H. Š.F., ktorý spísal svoj vlastný závet ešte dňa 25.5.2011, teda skôr ako jeho manželka sa zúčastnil 4 - roč zo 6 pojednávaní a dvoch posledných sa nezúčastnil zo zdravotných dôvodov. Na pojednávaniach zazlieval svojmu synovi J.. E. Š. že nekalým spôsobom si nechal urobiť závet, že sa zle choval zle ku nemu, jeho manželke aj sestre. Jeho manželka bola nešťastná, že syn vo svojom manželstve zle žije, že nechodí domov. Vinil syna za jej zdravotné problémy, zazlieval mu, že chodil ku nim domov a bral si odtiaľ veci. Za posledných 5 rokov chodil na návštevy ku nim málo. Skôr za ním chodila manželka hlavne v čase, keď sa rozvádzať. Po každom pojednávaní v rozvodovej veci plakala a nič nejedla. Tvrdil, že keď šiel on syna navštíviť, tento ho do bytu nepustil. Nepoprel, že syn mu pomáhal v Nižnej Oľšave ale dostal za brigádu peniaze. Navrhovateľ sa k výpovedi svojho otca vyjadril, že otec cíti ku nemu zjavnú obrovskú nenávisť, že dokonca ho dal trestne sťahovať a obvinil ho z krádeže motorového vozidla. Priznal, že sa nestretával s rodičmi potom ako títo boli proti jeho manželstvu.

Zo spisu Okresného riaditeľstva policajného zboru, odboru poriadkovej polície, Obvodného oddelenia policajného zboru v Spišskej Novej Vsi č. ČVS : S. XXXX/SN-R.-XXXX vyplýva, že dňa 17.8.2011 podal otec účastníkov konania H. Š. trestné oznámenie na syna, že mu bez jeho súhlasu zobral z garáže motorové vozidlo a odmieta mu ho vrátiť. Vyjadril sa, že si neželal aby syn chodil do ich domácnosti na návštevy, ale matku navštevoval, takže prístup do ich domu mal. Dožadoval sa vrátenia vozidla, aj diaľkového ovládača, ktoré syn zobral z garáže v máji 2011. Konanie bolo uznesením č. ORP 1230/SN-SN-2011 zo dňa 7.12.2011 zastavené, pretože skutok navrhovateľa nie je trestným činom.

Zo spisu č. 2D 154/2013 súd zistil, že pod touto spisovou značkou viedlo sa konanie ohľadom dedičstva po nebohom H. Š.. Dňa 25.10.2013 v tomto konaní v rámci predbežného vyšetrenia odporkyňa odpovedala na otázku či zanechal poručiť závet a kde je uložený, že poručiť spísal závet a listinu o vydedení - Notársky úrad JUDr. Alžbeta Podhorská, notár so sídlom Poprad pod sp. zn: N 51/2011 a Nz 18879/2011. Dňa 8.11.2013 sa však vyjadrila, že o spísaní listiny o vydedení a závetu nevedela, nevedela ani o ich obsahu.

Zo spisu Okresného súdu Poprad č. 17C/273/2005 vyplýva, že sa týka vysporiadanie BSM medzi navrhovateľom a jeho bývalou manželkou. Konanie sa viedlo od 30.12.2005 a ukončené bolo v roku 2011 - uznesením č. 17C 273/2005 - 443. V spise sa nachádza plná moc zo dňa 29.11.2010 len jednej advokátky zo Spišskej Novej Vsi - JUDr. Ivety Višňovskej.

Z dokladov predložených navrhovateľom mal súd preukázané, že dňa 17.9.2010 otec synovi vydal doklad o prácach, ktoré vykonával v priebehu 9 dní ako aj tri fotografie, z ktorých na dvoch je zachytený navrhovateľ s oboma rodičmi.

Zo Zmluvy o pripojení uzavretej medzi navrhovateľom a spoločnosťou Telefonica O2 Slovakia je zrejmé, že od 11.12.2009 do 7.9.2011 bola aktivovaná SIM karta k telefónnemu číslu 0948011820 na adrese J. XXXX/XX, R. X. Y..

Z podrobných výpisov k faktúram pre telefónne číslo navrhovateľa za obdobie od mája 2009 do januára 2010 súd zistil, že navrhovateľ na č. t. XXXXXXXXXXXX (č. t. rodičov) ako aj na č. t. XXXXXXXXXXXX (pevná linka rodičov) volal v rozhodnom období - 20.5.2009, 21.5.2009, 4.6.2009, 9.6.2009, 18.9.2009, 28.9.2009, 30.9.2009, 2.10.2009, 16.10.2009 - 2x, 23.10.2009, 30.10.2009, 31.10.2009, 9.11.2009, 13.11.2009, 18.11.2009 -2x, 27.11.2009, 3.12.2009 - 2x, 11.12.2009, 17.12.2009, 18.12.2009, 6.1.2010. Navrhovateľ za obdobie od 8.6.2011 do 7.7.2011 uhradil faktúru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 8,15 Eur splatnú do 28.7.2011 a za obdobie od 8.7.2011 do 7.8.2011 faktúru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 4,32 Eur splatnú do 30.8.2011 a to dňa 17.8.2011.

Z cestovných lístkov predložených navrhovateľom spolu s chronologickým uvedením dátumov jeho ciest vlakom vyplynulo, že v rokoch 2009 - 2011 navrhovateľ z Popradu do Spišskej Novej Vsi cestoval vlakom 1 až 4x mesačne.

Navrhovateľ súdu predložil bločky o nákupe rôzneho tovaru v období rokov 2008 - 2010. Jednalo sa o potraviny (cukor, múka, mlieko, olej, čokoláda, orechy, mäso, rastlinný tuk).

Podľa § 175k ods. 1 O.s.p. ak niekto pred potvrdením nadobudnutia dedičstva tvrdí, že je dedičom, a popiera dedičské právo iného dediča, ktorý dedičstvo neodmietol, vyšetrí súd podmienky dedičského práva oboch a koná ďalej s tým, u koho sa domnieva, že je dedičom.

Podľa § 175k ods. 2 O.s.p. ak však rozhodnutie o dedičskom práve závisí od zistenia sporných skutočností, odkáže súd uznesením po márnom pokuse o zmier toho z dedičov, ktorého dedičské právo sa javí ako menej pravdepodobné, aby svoje právo uplatnil žalobou. Na podanie návrhu určí lehotu. Ak návrh nebol podaný v lehote, pokračuje súd v konaní bez zreteľa na tohto dediča.

Podľa § 469a ods.1 písm. a/ a b/ Občianskeho zákonníka, poručiteľ môže vydediť potomka ak :

- v rozpore s dobrými mravmi neposkytol poručiteľovi potrebnú pomoc v chorobe, starobe, alebo v iných závažných prípadoch
- o poručiteľa trvalo neprejavuje opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať.

Podľa § 469a ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ to poručiteľ v listine o vydedení výslovne určí, vzťahujú sa dôsledky vydedenia aj na osoby uvedené v § 473 ods. 2.

Podľa § 469a ods.3 Občianskeho zákonníka o náležitostiach listiny o vydedení a o jej zrušení platia obdobne ustanovenia § 476 a 480; v listine však musí byť uvedený dôvod vydedenia.

Po konštatovaní, že listina o vydedení (spísaná vo forme notárskej zápisnice) obsahuje všetky zákonom predpísané formálne a obsahové náležitosti, súd zisťoval a na základe hodnotenia výsledkov vykonaného dokazovania posudzoval, či boli dané dôvody vydedenia navrhovateľa z hľadiska zákonne taxatívne stanovených dôvodov vydedenia, ktoré boli konkrétne vymedzené poručiteľom.

Vydedením rozumieme jednostranný výslovný prejav poručiteľovej vôle, ktorým sa odníma potomkovi ako neopomenuteľnému dedičovi právo, ktoré by mu inak patrilo podľa zákona. Vydedenie ako jednostranný právny úkon poručiteľa musí spĺňať určité materiálne a formálne náležitosti. Materiálnou náležitosťou vydedenia je (okrem všeobecných požiadaviek pre platnosť právnych úkonov) existencia konkrétneho dôvodu vydedenia uvedeného v zákone. Ustanovenie § 469a ods. 1 Občianskeho zákonníka taxatívne vypočítava dôvody vydedenia a zaraďuje ich do štyroch skupín. Pre všetky dôvody je charakteristické negatívne správanie sa potomka v rozpore s dobrými mravmi.

Je nutné uviesť, že tento spor je sporom súrodeneckým, v pozadí ktorého je finančná pomoc a podpora oboch už nebohých rodičov, ktorú za života mali poskytnúť svojim dvom deťom a ktorú obaja účastníci konania vehementne popierajú. Navrhovateľ popiera darovanie peňazí oboma rodičmi a odporkyňa darovanie časti domu oboma rodičmi. Vzťahy medzi súrodencami sú dlhodobo narušené a k prehĺbeniu rozporov medzi súrodencami prispelo, že každý z rodičov spísal závet v prospech iného dieťaťa (otec v prospech dcéry a matka v prospech syna).

Súd vykonal dokazovanie a mal preukázané, že otec (poručiteľ) navrhovateľa a odporkyne zomrel dňa 23. 8. 2013. Závet a listinu o vydedení navrhovateľa spísal dva roky pred svojou smrťou a to dňa 25.5.2011 a stalo sa tak dva mesiace pred smrťou svojej manželky (a matky navrhovateľa) ktorá zomrela dňa 15.7.2011. Dôvodom jeho rozhodnutia bolo, že navrhovateľ za obdobie rokov 2009 a 2010 s ním nekomunikoval, že ho nenavštevoval ani pri príležitosti sviatkov, že mu neposkytuje žiadnu pomoc a trvalo neprejavoval opravdivý záujem, ktorý by ako potomok mal prejavovať.

V prípade vydedenia z dôvodu uvedeného v § 469a ods. 1 písm. a/ a b/ Občianskeho zákonníka, sa totiž súd nevyhnutne musí zaoberať otázkou či navrhovateľ skutočne v priebehu dvoch rokov 2009 - 2011 neprejavoval skutočný interes o svojho otca, či s ním žiadnym spôsobom nekomunikoval, či už osobne alebo telefonicky nebol s ním v spojení, či sa s ním pred spísaním listiny nestretával, či mu napriek tomu, že navrhovateľ pomoc potreboval (pretože bol napr. bezvládný, ochrnutý, neschopný si zabezpečiť základné životné potreby) a žiadal o ňu, odmietol poskytnúť. Pri posudzovaní záujmu syna o otca bolo nutné prihliadnuť na všetky okolnosti prípadu z aspektu dobrých mravov.

Bolo tiež potrebné zistiť, či išlo o taký nezáujem navrhovateľa o poručiteľa, ktorý trval dlhodobo, teda nemal len prechodný charakter a objektívne posúdiť, či ak sa navrhovateľ s poručiteľom nekontaktoval

a nereagoval na žiadne prejavy jeho záujmu, príčina tohto stavu bola plne na strane navrhovateľa, alebo sčasti aj na strane samotného poručiťa. A v neposlednom rade, či poručiť od syna pomoc nevyhnutne potreboval a navrhovateľ mu ju odmietol poskytnúť alebo to bol poručiť, ktorý odmietol navrhovateľovu pomoc.

V konaní bolo preukázané, že rodičia navrhovateľa mali výhrady voči manželke navrhovateľa, čo nepoprel ani samotný navrhovateľ, čoho dôsledkom bolo, že kontakty medzi synom a rodičmi sa na veľmi dlhú dobu prerušili (17 rokov) Rodičia však v tomto období závet ani listinu o vydedení nespísali. Otec navrhovateľa urobil tak až potom, keď sa syn rozviedol, vrátil sa k rodičom, keď sa vzťahy medzi synom a rodičmi urovnali, keď rodičia umožnili synovi dočasne bývať v ich domácnosti (v rokoch 2003 - 2009) keď mu pomohli nájsť si byt, keď mu finančne pomáhali a požičiavali motorové vozidlo.

Názor súdu je taký, že dôvodom pre ktorý došlo k vydedeniu navrhovateľa poručiťom nebolo neprejavovanie opravdivého záujmu syna o otca, keďže navrhovateľ dostatočne preukázal, že v čase spísania listiny o vydedení o rodičov (teda aj o otca) záujem javil, navštevoval ich, nakupoval im potraviny, vybavil mobilný telefón, zaplatil poplatky za telefón, pomáhal pri záplavách, oberal ovocie, ale hnev poručiťa na navrhovateľa, že mu nechcel vydať darovaciu zmluvu. Vyplývalo to aj z výpovede odporkyne, ktorá uviedla, že navrhovateľ rodičov navštevoval, telefonoval (aj keď viac s matkou ako s otcom), že robil nákupy aj realizoval práce okolo nehnuteľnosti rodičov, aj keď mu za nákupy, aj za práce okolo nehnuteľností, rodičia zaplatili ako aj svedkyne H.K. J., ktorá za dôvod vydedenia syna otcom považovala hnev poručiťa na syna, že nechce priznať, že mu s manželkou dali peniaze.

Svedkyňa sa súdu javila nedôveryhodná z dôvodu toho, že bola v blízkom kontakte s odporkyňou a jej manželom a tiež preto, že sa neobjektívne vyjadrovala na adresu nebohého J. Š. pokiaľ ide o požívanie alkoholických nápojov menovaným, pokiaľ tvrdila, že nikdy alkohol nepožíval. Uvedenú skutočnosť popreli obe strany v spore. V blízkosti účastníkov konania nežila aby mohla súdu poskytnúť vyjadrenie ohľadom kontaktov syna s otcom.

Nemožno nechať bez povšimnutia ani vyjadrenie poručiťa v konaní č. 16C 4/2012 v ktorom uviedol, že syn ich domácnosť navštevuje aj keď málo a že mu pomáhal (v septembri 2010) pri odstraňovaní následkov povodní v Nižnej Olšave, za čo mu zaplatil.

Z uvedeného vyplýva, že poručiť skutočne vydedil svojho syna navrhovateľa ako neopomenuteľného dediča neoprávnené, pretože dôvody vydedenia neboli dané. Navrhovateľ vo vzťahu k poručiťovi neporušoval dobré mravy a aj keď neprejavoval taký záujem o otca aký by ako potomok prejavil mal, bola to reakcia na správanie otca, ktorý podľa vyjadrenia odporkyne aj svedkyne p. J. syna neznášal, hovoril o ňom ako o svini, vyčítal mu, že kvôli jeho problémom trpí matka. Bolo zistené, že nebohý H. Š. nemohol syna ani vystáť, o pomoc ho nežiadal, nechcel o ňom ani počuť, neželal si aby chodil na návštevy do jeho domácnosti, dokonca ho chcel udrieť. Znamená to, že poručiť o kontakty so synom nestál a svojím správaním k synovi značnou mierou prispel k narušeniu ich vzájomných vzťahov.

Samotná odporkyňa sa vyjadrila, že nikdy nevidela, že by syn otcovi povedal niečo nepekné, ale ani nič pekné, že by syn otca pýtal peniaze za nákup, ale že ak aj ona niečo rodičom zakúpila, rodičia považovali za správne, že jej za zakúpené veci dali peniaze. Odporkyňa v priebehu konania namietala navrhovateľom predložené cestovné lístky, ktorými preukazoval svoje návštevy u rodičov aj ním predložené bločky, dôkazy o nákupoch rodičom, ale na podporu svojich tvrdení, na rozdiel od navrhovateľa, žiadne dôkazy neprodukovala.

V danom prípade teda nejde o situáciu, že by navrhovateľ roky (dlhodobo a trvalo) nejaval o nebohého otca záujem, nepomohol mu, alebo mu výslovne odmietol pomôcť v starobe a chorobe, aj keď ju tento potreboval a požadoval, skôr sa jedná o vzájomné naštrbené vzťahy medzi otcom a synom. Na tom, že medzi otcom a synom neboli štandardné vzťahy mal svoj podiel nie len syn ale aj otec. Otec totiž synovi nedával veľa príležitosti, nesnažil sa o zlepšenie bežných príbuzenských vzťahov, odmietal syna, pretože bol pre neho sklamaním a najhlavnejším dôvodom bolo, že mu odmietol vydať doklad o darovaní a súd preto dospel k záveru, že nemožno spravodlivo žiadať, aby výlučne navrhovateľ niesol zákonné dôsledky vydedenia za nefunkčnosť vzťahu medzi otcom a synom spôsobenú najmä majetkovými spormi.

Za právne irelevantné považuje súd o problémy, ktoré vznikli medzi otcom a synom po spísaní listiny o vydedení teda po 25.5.2011, súvisiace s úmrtím matky účastníkov konania dňa 15.7.2011, týkajúce sa trestné oznámenie otca na syna zo dňa 17.8.2011, súdneho sporu vedeného na návrh otca proti

synovi a dcére dňa 20.2012. Súd preto nemohol zohľadniť tvrdenie odporkyne, že podnetom vydedenia navrhovateľa bola jeho bezmocnosť keď mu syn nevrátil vlastné motorové vozidlo, vedenie súdneho konania medzi otcom a synom, skutočnosť že syn otca od úmrtia matky nebol navštíviť ani raz, pretože sa tak stalo potom ako otec závet a listinu po vydedení spísal.

Podľa § 479 Občianskeho zákonníka maloletým potomkom sa musí dostať aspoň toľko, koľko robí ich dedičský podiel zo zákona, a plnoletým potomkom aspoň toľko, koľko robí jedna polovica ich dedičského podielu zo zákona. Pokiaľ tomu závet odporuje, je v tejto časti neplatný, ak nedošlo k vydedeniu uvedených potomkov.

Pokiaľ by bol závet sčasti neplatný preto, lebo nespĺňa podmienky ustanovenia § 479 O.z., ide s poukazom na ust. § 40a O.z. o tzv. relatívnu neplatnosť. V takomto prípade sa závet považuje za platný, kým sa dedič dotknutý týmto závetom jeho neplatnosti nedovolá. Dovolanie sa neplatnosti právneho úkonu je jednostranný hmotno-právny úkon adresovaný účastníkom právneho úkonu a možno ho urobiť oznámením alebo námietkou, a to aj ústne. Tento prejav vôle musí vyjadrovať jednak skutočnosť, že ide o uplatnenie relatívnej neplatnosti a tiež aj konkrétnu vadu právneho úkonu, ktorá má v danej veci relatívnu neplatnosť za následok.

V konaní navrhovateľ preukázal, že má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti listiny o vydedení, resp. že nie sú dané dôvody vydedenia, avšak v tomto prípade, okrem listiny o vydedení bol notárskou zápisnicou spísaný aj závet. Navrhovateľ sa návrhom dožaduje nie len neplatnosti listiny o vydedení, ale napádal aj relatívnu neplatnosť samotného závetu. Nárok navrhovateľa ako neopomenuteľného dediča je súčasťou jeho dedičského práva. Toto právo musí uplatniť už v rámci konania o prejednaní dedičstva pred súdnym komisárom, ktorý sa s touto otázkou vyporiada, právne ju sám posúdi v dedičskom konaní, pretože nejde o pohľadávku voči dedičom zo závetu. Keďže v dedičskom konaní vedenom pod spisovou značkou č. 2D/154/2013, ktoré doposiaľ nie je právoplatne ukončené navrhovateľ namietať dôvody vydedenia aj obsah samotného závetu, nie je v tomto súdnom konaní daný naliehavý právny záujem na určení neplatnosti závetu a súd nemohol rozhodovať ani o tom, že žalobca je povolaný dedič ako zákonný dedič v I. skupine.

Súd preto, čo do určenia neplatnosti závetu (z dôvodu nesplnenia podmienok ustanovenia § 479 O.s.p.) a určenia, že navrhovateľ má právo dedič ako zákonný dedič, návrh navrhovateľa zamietol.

Ohľadom trov konania súd zisťoval, či neexistujú žiadne tak výnimočné a osobitné okolnosti, ktoré by bolo nutné zohľadniť ako dôvody hodné osobitného zreteľa a pre ktoré by v tomto prípade bola namieste aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 alebo 2 O.s.p. a dospel k záveru, že použitie tohto ustanovenia nie je aktuálne. Vzhľadom na pomer procesného neúspechu navrhovateľa v pomere k procesnému úspechu odporkyne je však nutné aplikovať ustanovenie § 142 ods. 2 O.s.p., a vysloviť, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov konania právo. Je tak nielen v súlade so zásadou pomeru úspešnosti v konaní, no aj v súlade so všeobecnou zásadou spravodlivosti konania, aby bol tak navrhovateľ ako odporkyňa neboli zaťažovaný povinnosťou nahradiť trovy konania druhého účastníka, ktorému s bránením práva vznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95 Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.